

סכנה!

מחלת ה- Greening בהדרים האט היא בדרכ אלפיון?

אלדד לנדס, מנהל השרותים להגה"צ ולביקורת
מירב מאור, דוד אופטובסקי, תמי לוי, מחלקת PRA השרות להסגר צמחים

השרותים
להגנת הצומח ולביקורת
גיליון 23, נובמבר 2004

www.ppis.moag.gov.il

מחלת ה- Greening (Citrus huanglongbing), אחת ממחלות ההדרים הקשות ביותר, כובשת אזורי עולם חדשים. לאחרונה התבשרנו כי מחלה זו חדרה לברזיל¹ - אחת ממגדלות ההדרים הגדולות בעולם (בברזיל כחמישה עשר מיליון דונמים)². בחודש ספטמבר ביקר בברזיל מנהל השרותים להגנת הצומח ולביקורת, מר אלדד לנדס.

המחלה חדרה באחת, לחמישה עשר מחוזות בברזיל וכבר הכחידה שטחי פרדסים רבים (תמונות מספר 1, 2). גורמים בענף אומרים, כי ענף ההדרים נראה אחרת לחלוטין עם ה-Greening מאשר לפניו. המחלה "תפסה" את הברזילאים לא מוכנים ורק עתה הם מתחילים ללמוד אודותיה ולנקוט בפעולות להגבלתה. בשלב זה הפעולות הננקטות הן עקירת עצים נגועים במטעים למניעת ההפצה וחשיבה ברמה הלאומית. פגישתי עם אנשי הענף העלתה בי "צמרמורת" לנוכח הנזקים, והשאלה הנשאלת היא האם אנו עושים הכל על מנת למנוע את חדירתה של המחלה לישראל. בעקבות זאת הוטל על יחידת ה- PRA בשרותים להגה"צ ולביקורת להביא מידע אודות המחלה לציבור הפרדסנים, בתקווה להעלות את נושא המחלה הנוראה על סדר היום מבעוד מועד ובתקווה כי נעשה כל שביכולתנו כדי למנוע את כניסתה והתבססותה של המחלה בארץ.

תמונה מס' 1, 2: שטחי הפרדסים אשר נעקרו בברזיל בעקבות נגיעות במחלת Greening (צילום: אלדד לנדס)

מ'דע מ'דע

גורם המחלה

גורם מחלת ה-Greening; *Liberobacter* - דמוי בקטריה גרם-שלילי המוגבל לשיפה^{3,4} של העץ. לבקטריה שני מופעים בעלי טווח פונדקאים זהה אך תנאי טמפרטורה אופטימאלית שונים: המופע האפריקני *Liberobacter africanum* המתבטא בטמפרטורות נמוכות (24-27°C) והמופע האסיאתי *Liberobacter asiaticum* המתבטא בטמפרטורות גבוהות יותר (30-37°C)⁵. **שני המופעים אינם קיימים בישראל ונחשבים נגעי הסגר.**

וקטור המחלה

הבקטריה מועברת על ידי כנימה מהסוג פסילה המשמשת כוקטור להפצתה (תמונה מספר 7). הפסילות *Trioza erythrae* ו- *Diaphorina citri*, הנחשבות כנגעי הסגר בישראל (כלומר אינן קיימות בישראל), משמשות כוקטור לבקטריות מהמופע האפריקני והאסיאתי בהתאמה. הפסילות מעדיפות להיזון על רקמות צעירות לכן יעדיפו זנים אשר מבלבים יותר⁴.

life רב אכט.

החגים חלפו עברו להם

סתו בפתח...

השינוי מייצר התחדשות

והתחלות חדשות

שבועאי טובות לכולנו.

מי יתן והחורף הקרב

יהא עשיר במים

כדי שנחזה באביב פורח!

קריאה מועילה ומהנה,
המערכת

מערכת המידע ONעדע

רפי גמסון

רמי שדה

חיים תג'ר

תמי אלקים, עיצוב ועריכה

ת.ד. 78 בית-דגן 50250

לפניות: haimt@moag.gov.il

פונדקאים

מיני ההדרים השונים משמשים כפונדקאי העיקרי של פסילות אלה ולכן ההדרים הם הפונדקאי העיקרי של מחלת ה-Greening⁴. בנוסף לכך, הבקטריה יכולה לעבור בעזרת עשבי הכשות מעצי ההדר לשתילי וינקה וטבק⁵.

סימפטומים

המחלה מתבטאת בהצהבת עלים אשר דומה לרוב למחסור באבץ (תמונות מספר 3,4)⁴. בשלבי המחלה הראשונים הסימפטומים נראים רק בחלק מן הענפים, כשבשלבם מתקדמים יותר ניכרת תמותת ענפים (תמונה מספר 5), העץ מתנוון ובעל מראה שדוף. פירות הענפים הנגועים מעוותים (תמונה מספר 6), קטנים מהרגיל, בדרך כלל אינם מבשילים כראוי בצד הפיטים (תמונה מספר 7)³ וטעמם מר⁴. במקרים רבים הזרעים אינם פוריים⁵.

תמונה מספר 5: תמותת ענפים

תמונה מספר 3, 4: הצהבת עלים

תמונה מספר 7

יבוא לא מבוקר של חומר ריבוי מהווה סכנה ממשית לענף ההדרים בישראל

למעלה: הצהבות בעץ נגוע, מימין: וקטור המחלה (פסילה), משמאל: הבשלה לא אחידה בפירות. (מתוך APSnet)⁶

תמונה מספר 6: עיוותים בפרי

אבחון

סימפטומי המחלה דומים לאלו של מחלות אחרות כגון הטריסטזה של ההדרים⁵, לכן קשה להבחין בחדירתה של המחלה לאזור חדש. כיום קיימות מספר שיטות להגדרה מדויקת יותר של המחלה⁴. השיטה המהימנה ביותר לזיהוי הבקטריה היא PCR, בשימוש ברקמות נגועות. שיטות נוספות הן: הדבקת צמחי בוחן (שיטה רשמית לבדיקת המחלה על פי NAPPO # 16 RSPM⁷), מיקרוסקופיה אלקטרונית ובדיקות לנוכחות חומצות גרעין.

טיפול

באזורים בהם המחלה התבססה נעשים מאמצים להפחתת ההפסדים, הכוללים: ריבוי חומר נקי לשתילה (טיפול חום לייחורים), הפחתת אוכלוסיות הפסילה על ידי הדברתה (שימוש בפרזיטואידים וקוטלי חרקים) ושימוש בזני הדרים אשר מבלבים פחות⁴. הזרקת אנטיביוטיקה מפחיתה את הסימפטומים אך לא מרפאה את המחלה ולכן עדיף להשמיד חומר נגוע.

הימצאות המחלה בפקיסטן ובחצי האי ערב מהווה סכנה דומה למדינות הים התיכון. הסכנה היא שוקטור המחלה האסייתי *D. citri* אשר מתאים יותר לתנאי הארץ, יתפשט מסעודיה או מראוניון ומאוריציוס, דרך מדגסקר ליבשת אפריקה ויתבסס שם במקביל לוקטור האפריקאי, מה שיהווה איום על פרדסים באזורים היבשים והחמים.

למרבה המזל הוקטור עדיין לא קיים בארץ, אך בנוסף לאמור עד כה, יבוא לא מבוקר של הדורים עלול לגרום לחדירת הוקטור הנושא את המחלה או להכנסת חלקי צמח נגועים. חלקי צמח רבים עלולים לשאת את גורם המחלה בסחר וביבוא (קליפות עץ, פירות, פרחים, עלים, גבעולים, ענפים, זרעים, שורשים).⁵

כיום קיימים דיווחים על המצאות המחלה מעשרים ותשע מדינות באסיה ובאפריקה.⁴ מספר מדינות במזרח הרחוק סובלות מהפסדים כלכליים חמורים. בדרום אפריקה המחלה ממשיכה להתפשט, למרות שחומרתה הופחתה באזורים בהם קיימת תכנית הדברה מסודרת.⁵ בדרום-מערב ערב הסעודית הושמדו כל פרדסי התפוז והמנדרינה בעקבות המחלה.⁵

באזורים בהם קיימות הפסילות (וקטור המחלה), הסכנה לחדירת המחלה גבוהה יותר. בברזיל היה חשש כבד מנגע זה בעקבות נוכחות הוקטור *D. citri* במדינה ואכן, כאמור, לאחרונה (יולי 2004) נמצאה המחלה בברזיל.¹ חמור מכך, עתה יש חשש כי הבקטריה מחוללת המחלה בברזיל הינה ממופע חדש וקיימת סכנה כי מברזיל המחלה תתפשט למרכז אמריקה ומשם לארה"ב.

פעולות מניעה

בדיקה על צמחי בוחן למחלות טריסטזה, קבוצת הפקלת, אבנת ואקסוקורטיס, בדיקת ניקרון מתבצעת במעבדה. חומר מארצות בסיכון גבוה (כגון פלורידה, מזרח אסיה, דרום אמריקה ודרום אפריקה), עובר טיפול חום ותהליך נוסף של STG וצמחי בוחן. כיום עדיין לא מתקיימים טיפולים או מבחנים ספציפיים למחלת ה-Greening,⁸ בתקווה כי ובעזרת טיפולי החום וה-STG בקרנטינה וכן בדיקה על צמחי בוחן, יימנעו את כניסתה.

באזורים אליהם המחלה עדיין לא חדרה, ישנה חשיבות עליונה לנקיטת פעולות אשר ימנעו את כניסתה. בעת יבוא רכב של זני הדורים חדשים לארץ, מתקיימים מספר תהליכים בקרנטינת השרותים להגנת הצומח ולביקורת על מנת למנוע חדירת מחלות האופייניות להדורים. החומר המיובא מורכב על כנות ובמקביל נמסר לבדיקת מעבדה (בשיטת ה-ELISA) לנוכחות טריסטזה. בשלב הבא, מתבצע תהליך הרכבת קדקוד לניקוי ממחלות וירוס (STG-Shoot tip grafting). בהמשך, מתקיימת

יבוא לא מבוקר (שאינו באישור השרותים להגנת הצומח ולביקורת) של חומר ריבוי של הדורים עלול להביא אסון לענף ההדרים בארץ. לאחרונה חדרו בו-זמנית שני נגעים חדשים לאבוקדו. למרות שלא ניתן להוכיח זאת בוודאות, רוב הסיכוי הוא שמקור הנגעים הוא מיבוא בלתי מבוקר (הברחה) של חומר ריבוי של אבוקדו. השערה זו מקבלת חיזוק מעצם הימצאות הנגעים בו זמנית באותו האזור בארץ ומהעובדה ששני הנגעים הללו קיימים בקליפורניה וכנראה משם הוברח חומר הריבוי.

אנו מקווים כי בעזרת עירנות של כל העוסקים ביבוא ובעזרת נקיטת פעולות מתאימות, נמנע את כניסתה של מחלת Greening-ה לישראל ובכך נמנע את האיום הנורא על ענף ההדרים.

מקורות וספרות

1. ProMED mail post (23 July 2004)
2. Nate J., 2003. Learning about Brazil's citrus industry first hand. http://www.citrusandvegetable.com/home/2003_OctBrazil.html
3. בר- יוסף, מ. ואורן, י. מחלות וירוס, וירואידים וספירופלזמה בהדרים השדה 979-982 (1992)
4. FAO- committee on commodity problems, intergovernmental group on Citrus fruit, Thirteenth Session, Havana, Cuba, 20-23 May 2003. Review of current Citrus phytosanitary problems and control policies employed. <http://www.fao.org/DOCREP/MEETING/006/Y9061e.htm>
5. CAB International, 2002. Crop Protection Compendium. Wallingford, UK: CAB International.
6. APSnet Image of the Week <http://www.apsnet.org/online/Archive/1999/IW00006.htm>
7. NAPPO Regional Standards for Phytosanitary Measures (RSPM # 16), Guidelines for the importation of Citrus propagative material into a NAPPO member country. <http://www.nappo.org/Standards/NEW/RSPM16-e.pdf>
8. מידע מגב' אילנה שחר, מחלקת האינטרודוקציה-השרותים להגנה ולביקורת

נמל אשדוד, טעינת פרי הדר ליצוא-מאי 1968 (צילום: פריץ כהן)

תחנת הביקורת לפרי הדר בנמל אשדוד נקראת מאז הקמתה ה"רמפה". זאת על שום היותה מוגבהת לגובה המשאיות, דבר המאפשר דגימה נוחה של התוצרת הנבדקת.

רמפה זו פורקה לאחרונה. מחסן 105 בנמל אשדוד, בו היא ממוקמת, עובר שיפוץ יסודיים. במסגרת זו ולאור צרכים משתנים, הוחלט לפרק את הרמפה הישנה ולעבוד במתכונת מעט שונה.

הרמפה הוקמה בראשית שנות ה-80. לאחר כשנה נערך בה שינוי ובהמשך היא עברה שינויים ומתיחות פנים נוספות, עד למבנה המוכר לרובכם, לפני הפירוק.

רמפה זו שימשה כנקודת ביקורת לפרי הדר. כמויות אדירות של תוצרת עברו דרכה כל יום. כ-150 משאיות פרי ביום, בשיא העונה, מעשרות בתי אריזה, מספר יצואנים ומגוון רב של זנים. סביב הרמפה עבדו עד אמצע שנות ה-90, מאוקטובר ועד סוף מאי כ-12-13 מבקרים, ב-2-3 משמרות, 6 ימים בשבוע.

ברמפה עבדו גם 6-7 "מגיישים" שעבדו במשמרות ועזרו בדגימת התוצרת מהמשאיות והבאת קרטוני המידגם לבדיקה. על הרמפה היו 6 שולחנות בדיקה ו-6 מבקרים יכלו לבדוק בו זמנית. כמו כן יכלו ניתן היה לבדוק ברמפה שתי משאיות בעת ובעונה אחת.

מבקרי הרמפה, מאז היווסדה. צוות המבקרים היה מלוכד ועבד באופן הרמוני, אך היו גם מחלוקות ועימותים. עד היום מועלים זיכרונות מהתקופה היפה ברמפה. מנהלי הרמפה מיום היווסדה היו: משה חנן ז"ל, רן בן-דוד, שי טרכטנברג ואסיה פורמן – המשמשת בתפקיד עד היום.

מעובדי הרמפה אני רוצה להזכיר את יפת חסיד ז"ל, שמואל שרעבי ז"ל, ויבדלו לחיים ארוכים - אהרון חובשי, אהרון אשד, מלכה כהן, נורית שמחי ואתי מוסאל שפרשו לפנסיה. עוד רבים וטובים שירתו את הרמפה ועדיין עובדים בביקורת בנמל אשדוד או במשימות אחרות בשרות לביקורת.

באמצע דצמבר 2004 אמורים השיפוצים במחסן 105 להסתיים. הרמפה שתעמוד במקום זו שפורקה, לא תדע את כל אשר עבר על הרמפה הישנה. התקופות והזמנים משתנים ויש צורך להתאים את הכלים והאמצעים לתמורות שאנו עוברים. בנמל אשדוד בודקים לא רק פרי הדר כמו בעבר, אלא מגוון מוצרים נוספים, כמו תפוחי אדמה וירקות שונים. מבקרי הרמפה אינם מתמחים רק בפרי הדר אלא הרחיבו את מגוון פעולותיהם.

באמצע שנות ה-80 הוכנסה לרמפה מערכת מחשב שהייתה חדשנית באותה עת. גם היום היא כלי עבודה מצוין שעדיין לא נמצא לו תחליף. מערכת זו הייתה מהראשונות שהוכנסו לשימוש בשרותים להגה"צ ולביקורת – ביוזמה רבה של יגאל שולמן, גדעון שמיר ז"ל ובעזרת המכון להנדסה חקלאית.

המערכת הופעלה ע"י מחשב PC שעבד בו זמנית מול 6 מסופונים ל-6 מבקרים שונים. המערכת עזרה בניהול העבודה ושימשה כלי לקבלת החלטות. משלחות מהארץ ומחו"ל באו לראות ולהתרשם מהמערכת. המערכת עשתה מהפכה. אפשר היה לשקלל נתונים היסטוריים של כל בית אריזה והמערכת סייעה בקבלת החלטות – האם יש בתי אריזה שאפשר לשחרר מבדיקה ומי חייב להיבדק. ביקורת דיפרנציאלית כזו משמשת עד היום כמודל עבודה בביקורת תוצרת ליצוא.

גורלה של תוצרת המיועדת ליצוא, ולעיתים גם של צוות בית האריזה ששלח את התוצרת, הוכרעו ברמפה זו על ידי צוות המבקרים. לא מעט עימותים היו בה עם יצואנים ומנהלי בתי אריזה. יחד עם זאת, זכה הצוות לשבחים רבים על עבודתו ועל ביצועיו מהגורמים השונים. עשרות רבות של מבקרים עברו דרך הרמפה כעובדים מן השורה וכמשתלמים. הווי שלם התפתח בין

אי אפשר שלא להתגעגע למה שהיה, עם כל הטוב וגם עם מעט "הרע", לחברים בעבודה, גם כשהעבודה הייתה קשה מאד אך גם מעניינת, להרגשת השליחות והשותפות למאמץ היצוא בענף ההדרים.

אין לי ספק שהמתקן החדש, תחת ניהולה של אסיה וצוות העובדים המקצועיים, הנאמנים והמסורים, ישרת אותנו טוב יותר מה"רמפה" הישנה.

בשעה טובה הגיע לארץ מפקח ממשד החקלאות היפני לביקורת פרי הדר ואפרסמון המיוצאים ליפן. המפקח, מר KAMAKURA, ישהה בארץ במשך כל עונת היצוא שתמשך 4 חודשים. הסכם היצוא בין ישראל ליפן מחייב ביקורת מפקח

יפני לאישור התוצרת בבתי האריזה וביקורת על ביצוע טיפול-קור בפרי לפני כל משלוח. הנגע העיקרי ממנו חוששים היפנים הוא זבוב הפירות הים תיכוני (Med fly), שאינו קיים אצלם ועלול להוות סיכון פיטוסניטרי משמעותי עבורם.

השנה מתוכנן יצוא של 600,000 תיבות פומלית מהזן סוויטי ו-20,000 תיבות פומלו מהזן צ'נדלר (פומלו אדום)¹.

יצוא האפרסמון ליפן החל בשנה שעברה באופן ניסיוני (4 מכולות) ולאור הצלחתו צפוי השנה להגיע לכ-40 מכולות.

בפגישת עבודה ראשונה מסר מר KAMAKURA את סיכום ביקורת הפרי בנמלי הכניסה ביפן מהשנה שעברה, לשמחתנו הרבה לא נמצאו מימצאים פיטוסניטרים בהדרים. במשלוח אחד של אפרסמון נמצאה כנימה קמחית ובמשלוח נוסף כנימה ממוגנת - משלוחים אלו טופלו כנגד המזיקים שנמצאו ושוחררו לשיווק.

קבלת פנים למפקח היפני בשרותים להגה"צ ולביקורת

עומדים מימין: טל עמית- מועצת הצמחים, אסיה פורמן - אחראית ביקורת יצוא ליפן, אדי בנדיק- נציג מגדלי האפרסמון, חיים תג'ר- מרכז תוכניות יצוא, **יושבים:** מר KAMAKURA MASAYOSHI, יגאל שולמן-סגן מנהל השרותים להגה"צ ולביקורת

1 הנתונים נמסרו מענף ההדרים במועצה הצמחית.

השתלמות רצון - ביקורת זרעי תפוא"א בחו"ל Pre - Clearance Inspection

רפי גמסון, מערכת מידע ON

דר' לאה צרור בהרצאה על מחלות

כמדי שנה, לקראת עונת ביקורת זרעי תפוא"א בחו"ל, התקיים מפגש רענון ידע למפקחי השרותים להגנת הצומח ולביקורת ולצוות הליווי של היבואנים/מגדלים.

המפגש התקיים ביום חמישי 14 באוקטובר 2004, במרכז מחקר גילת-מינהל המחקר החקלאי, במתכונת שונה מהרגיל. את המפגש אירחה דר' לאה צרור, חוקרת ומומחית במחלות תפוחי אדמה מחוות גילת.

את ההשתלמות פתחה, שלומית ציוני ממונה יבוא בשרות להסגר צמחים. דר' לאה צרור סקרה מחלות בתפוא"א הנגרמות ע"י פטריות וחיידיקים הנחשבים כנגעי הסגר, החשיבות שלהם וכיצד ניתן לזהותם בבדיקה שאיננה מעבדתית. עוד הוצג על ידי דר' צרור סקר מחלות המשווה בין פקעות מייצור מקומי לפקעות מיובאות, הסקר מתקיים מזה מספר שנים והתוצאות מעניינות מאד. נראה כי בסך הכל, על אף כניסת רמה מסוימת של מחלות איכות לארץ, השיטה של ביקורת חומר הריבוי של תפוחי אדמה בחו"ל טרם יבואם, ככל הנראה יעילה דיה, למרות שתמיד יש מקום לשפר ולהשתפר.

ידי מאיר מזרחי, מנהל השרות להסגר צמחים והנחיות ספציפיות לקראת הנסיעות לאירופה בעונה הקרבה ניתנו על ידי ראול קליינרמן, מנהל המחלקה לביקורת זרעים ושתילים.

ההשתתפות ביום הרענון הינה חלק מתהליך ההסמכה של המפקחים לביצוע ביקורת של זרעי תפוחי אדמה בחו"ל טרם היבוא ולכן הינה חובה לכל המפקחים. ההשתתפות הייתה מלאה.

כאן המקום להודות לדר' לאה צרור על האירוח וההרצאות המרעננות וכן לחברינו מארגון מגדלי הירקות על שיתוף הפעולה ההדוק (כמידי שנה), במניעת הכנסת מזיקי תפוחי אדמה לישראל כמו-כן, לאחל לכולכם עונה ונסיעות מוצלחות.

בצהריים נערך סיור היכרות במעבדת שרות שדה (בדיקות קרקע כימיות), ניתן הסבר על פעילותה של המעבדה על ידי מנהלת המעבדה וכן הוצגו בפני המשתתפים בניין מחוז הנגב של משרד החקלאות, בנין חדש ומרשים ויתר מתקני חוות הניסיונות של מינהל המחקר במקום.

מיכי לביא, רכז הנושא מטעם ארגון מגדלי הירקות, נתן סקירה על תוצאות הסיור הירוק שהתקיים באירופה במהלך הקיץ. שדות

הגידול נבדקו על ידי צוות של מגדלי תפוחי אדמה (ישראליים) וניתנו להם ציונים אשר יקבלו משקל בעת הביקורת שלנו במהלך החודשיים הקרובים. שינויים ודגשים בדרישות היבוא של זרעי תפוחי אדמה הוצגו על

Procedure for the Electronic Application for Certificates from the HMI

ברט היקסון, תחום סטנדרטים

זוהי מערכת אלקטרונית המבוססת על האינטרנט שהרעיון מאחוריה הוא שחברות ו/או יחידים המחברים למערכת, מגישים בקשות לשחרור יבוא ל-HMI בנוגע למשלוחים המגיעים לתחומי המדינה אשר כרוכים באישורים. לאחר הגשת הודעות אלה, הן מופנות למשרד הרלוונטי ב-HMI לצורך פיקוח ואישור.

כפי שהבטחתי בגיליון הקודם של המידע ON (גיליון 22, אוקי' 2004) אתייחס הפעם למערכת ה-PEACH (from Procedure for the Electronic the HMI Application for Certificates) של ה-HMI שהוצגה בפני באי הכינוס בנושא הרמוניזציה בתקני איכות של פירות וירקות טריים באירופה, על ידי Gordon Friend מה-HMI.

הפיקוח על היבוא מבוסס על הערכת רמת סיכון

כל הפניות יעברו תהליך של הערכת סיכון. ישנם 10 קריטריונים המהווים את מערכת הערכת הסיכון ביבוא - IRAS (Import Risk Assessment System).

להלן הקריטריונים

1. החזר תעודות אוטומטי

היה צורך בהקמת אופציית חרום במערכת להערכת סיכונים, על מנת לאפשר שכל המשלוחים יוכלו לעבור לסטטוס של אור ירוק. זה יהווה כלי עזר למצבים בהם מתעוררת בעיה ופקחי הביקורת לא יוכלו לבצע בדיקות פיזיות בכניסת המשלוחים.

כאשר נבחר יום ספציפי ומופיעה המילה "סגור" במערכת ה-PEACH, פרוש הדבר כי הפניה שהוגשה נפלה ביום בו מתבצעת ביקורת ולכן, באופן אוטומטי יינתן למשלוח זה סטטוס של אור ירוק והיא תועבר אוטומטית.

2. ביקורת מאושרת

לעיתים מגיע משלוח ממדינה בעלת סטטוס עם ביקורת מאושרת (A.I.S.) ללא תעודת אישור. במצב מסוג זה הפניה תקבל התייחסות כבעלת רמת סיכון רב יותר.

אחוזי מדגם אקראי:

משלוחים ממדינות השייכות ל-A.I.S. שהן בעלות תעודות, גם עבורם דרושה ביקורת אקראית על ידי ה-HMI תחת תקנה מס' 1148/01, על מנת לבדוק את רמת ההתאמה של אותה מדינה שברשותה התעודה. משלוחים אלה יבדקו פחות מאלו שמקורם ממדינות שלא אושרו.

3. משקל המשלוח

משלוחים קטנים נחשבים בדרך כלל כבעלי סיכון נמוך, אך עדיין יש צורך בביקורת הצורכת זמן, לכן, קיימת דרישה לכמות וואו משקל מינימלי על מנת שהמשלוח יהיה ראוי לקבלת תוצאות אוטומטיות מהמערכת.

4. היסטוריית הביקורת

החלק העיקרי שבו עוסק המנגנון להערכת הסיכון, הוא היסטוריית המשלוחים. בכל לילה מועברת רשימה למנוע של כל המשלוחים המיובאים למדינה. פרטי רשימה זו מבוססים על ביקורת מוקדמת שנערכה על ידי ה-HMI של אותה הסחורה. הרשימה כוללת את הפרטים הבאים:

- משקל כללי שנבדק
- קודם לכן
- המשקל הכללי של אותם משלוחים שלא עמדו בסטנדרטים

ריכוז של כלל המשלוחים שאינם מתאימים (באחוזים) יתורגמו ל- "פעולות" שינקטו. לאחר מכן יקבע ה-HMI את המשקל המינימלי לצורך בקרה, קביעת "פעולות" ואחוזים, משקל העולה על המשקל המינימלי יחשב כבעל רמת סיכון גבוהה יותר.

כאשר משלוח חדש מוזן למערכת, הרשימה תיבדק ובמידה שימצא כי אין סימוכין לאותו יבואן, סחורה וואו מדינה, תועבר הסחורה לרמת סיכון גבוהה יותר וזאת משום

5. עונתיות

כתב-העת "תוצרת טרייה" (The Fresh Produce Journal) סיפק ל-HMI טבלה מפורטת המציינת את התקופות השונות במהלך השנה, משך העונות עבור כל מוצר ובמקרים מסוימים את הזנים השונים בכל מדינה ואזור. הפירוט כולל את מספר הימים והאחוזים מעונה שבה הסחורה נמצאת בסיכון. במצב בו הסחורה נמצאת ברמת סיכון גבוהה בתקופה מסוימת של

העונה, הדבר עלול להתבטא בעליה לרמת סיכון גבוהה יותר ויתכן כי יהיה צורך בקבלת החלטה כלשהיא על ידי המבקר.

6. אופן ההובלה

מפקחי ה-HMI חשו כי לסוג ההובלה השפעה מסוימת על רמת

הסיכון, אך עדיין אין מידע מספיק

7. דגימה אקראית

ניתן לראות כי כמות משמעותית מהמשלוחים יועברו על בסיס של בעלי סיכון נמוך לפי המערכת

האוטומטית. חלק מתהליך הערכת הסיכון יהיה שמשלוחים יבדקו באופן אקראי, למרות שהיו

8. שיחרור אוטומטי

לאור העובדה כי לעיתים הפניות לתעודות עבור משלוחים מסוימים לא יעברו דרך המפקחים, קיים

צורך לברירת מחדל שתאפשר למשלוחים להשתחרר באופן אוטומטי עם תעודות אישור במידה

9. יבואן תחת אזהרה

כאשר סוחר עושה מאמצים מסוימים על מנת לשפר את איכות המוצר אותו הוא מייבא ניתן לתגמל אותו על ידי הורדת כמות המדגם לביקורת.

על מנת לצור סנקציה נגד סוחר אשר מנסה לעקוף את מערכת ה-PEACH, או לעשות מניפולציה של המידע, באפשרות ה-HMI להגדיל את המס הכללי עבור אותו סוחר ותתכן בדיקה פיזית של מוצריו.

10. תוקף התעודות

משלוחים רבים יקבלו באופן אוטומטי תעודות אך חשוב לוודא שתוקפן יהיה ארוך דיו על מנת לאפשר שחרור ממכס בזמן. בנוסף לכך, חשוב שהתוקף לא יהיה ארוך

מידי מכיוון שיתכן כי הסחורה תיכשל בבדיקות הפיזיות בשל הידרדרות התוצרת. תוקף התעודה יהיה תלוי בסוג המשלוח. מוצר שמתכלה במהירות

רמת הסיכון של משלוח מסוים תצוין באמצעות סידרת אורות צבעוניים המחולקים לקבוצות:

- **אדום – סיכון גבוה**
- **אפור – סיכון בינוני**
- **ירוק – סיכון נמוך**

משלוחים עם רמת סיכון גבוהה יפוקחו בכל מצב. משלוחים עם רמת סיכון בינונית יפוקחו רק במקרים בהם יחליט המפקח כי קיים צורך בכך. למשלוחים עם רמת סיכון נמוכה יוכן באופן אוטומטי אישור המוכן להדפסה. לאחר קבלת אישור יוכל המבקש להדפיס את האישור בעצמו.

השימוש במערכת קל וידידותי למשתמש וניתן להזין נתונים על סמך נתוני עבר ולעשות שימוש בהזנת קודמות כדי לקצר את משך הזנת הבקשה. **לדוגמא:** במקרה של יבוא משלוח ענבים חוזר ממקור מסוים, שבו יש לערוך שינוי במספר המשלוחים, תאריך וזמן הכניסה, ניתן להיכנס למסמך שכבר קיים, לערוך שינויים בתאריך, בשעה ובכמות בלבד ולהגיש מחדש. הפעולה כרוכה בזמן קצר יחסית.

לאחר שבוצע הפיקוח ובמידה והמשלוח עומד בתקנים, תונפק על ידי מפקח תעודת אישור עם התקן האירופאי.

יבואנים וסוכנים יכולים לעיין בנתונים סטטיסטיים ולהיעזר בהם על מנת לאמוד את רמת הסיכון עבור המשלוח הספציפי שלהם. הנתונים מבוססים על פניות לבסיס הנתונים של ה-HMI באמצעות מערכת ה-PEACH ושל פקחים לאחר ביצוע הפיקוח בשטח.

< Return to Menu HMI PEACH System *****TEST***** Help Screen

Show Legend Find on this Page

Sorting the List: Clicking on a column heading sorts the table on that column or alternatively click [here](#) to show extended option

Currently there are 5 outstanding applications for Frightful Fruit

Date	Form	Place of Inspection	HMI Office	By	Transport Ref No	Origin/Destination	Commodity (Packages)	Action
09/01	6i/13422	Market Towers	New Spitalfields Market New Covent Garden	Air	Ae3fg fr8 D3t59	Liberia	 Artichokes (245) Artichokes (298)	
17/01	6i/13938	Market towers	New Spitalfields Market New Covent Garden	Air	djg9349n y78	Burkina Faso	 Asparagus (344)	
17/01	6i/13939	Market Towers	New Spitalfields Market New Covent Garden	Air	Ae3fg fr8 DRT59	Liberia	 Artichokes (398) Asparagus (135) Beans (120)	
18/01	6i/13940	Market Towers	New Spitalfields Market New Covent Garden	Air	nhf27 hkkFT49t46	Burkina Faso	 Brussel Sprouts (365) Cabbage (223)	
19/01	6i/13941	market towrs	New Spitalfields Market New Covent Garden	Air	as89 h4jg12 jd87	Hungary	 Cabbage (56) Carrots (285) Garlic (212) Onions (159)	

אני רואה במערכת מעין זו כלי יעיל הניתן ליישום גם כאן בישראל ואשר יהווה בעתיד חלק מאתר האינטרנט הרשמי שלנו. השרות להסגר וה-PRA יוכלו גם הם, להיעזר במערכת דומה וכן יתר מפקחי השרותים להגה"צ ולביקורת וכן הציבור הרחב.

This shows a summary of your applications, and what risk has been placed on that application by the Peach system. To see what the various symbols mean, click on the text Show Legend at the top of the screen. This brings up the following legend:

Key to Risk Assessment:

- Consignment certificated and available for printing
- Consignment awaiting Inspector's decision on whether to inspect
- Consignment will be inspected
- Random inspection of a consignment with a conformity certificate from a Third Country with AIS status on a post-clearance basis (Type 16)
- Awaiting Risk Assessment

Key to icons:

- Pre-certificated
- Click this to view the application
- Click this to print the certificate.
- Click this to amend the application.
- Click this to remove the application.

להזכירכם !!!

הסיוך המקצועי לצפון יתקיים בשני אחוזים - 24 - 25, 1 - 2 בנובמבר 2004, אינה הכפר באום, אחיר אמתת' 30 ע"ח. נרשמים עצדין לא הסדירו התשלום מתבקשים לעשות זאת בהקדם ואחריים עצדין לא נרשמו - נא הוצעו. תכנית הסיוך תוצגר אמתת' בימים הקרובים.

להלן תכשירים חדשים (או גידולים חדשים לתכשיר) שנרשמו לאחרונה:

שם תכשיר	מס' רישון	חברה	שם גנרי	גידולים	פעילות
אוקסיפן	1759	טבעון כיס	Oxyfluorfen	הדרים, אבוקדו, מנגו, זית, שקד, אפרסמון, אפרסק, נקטרינה, שזיף, תפוח, גפן	קוטל עשבים ומשלכים
אלדין	1701	תרסיס	Aldicarb	תפוז, בצל, שום, תפוח, אגס, שזיף, משמש, נקטרינה, אפרסק	קוטלי חרקים ואקריות
דאקוניל	1674	לוכסמבורג	Chlorothalonil	תות שדה, תפוז, א, כרפס, מלפפון, חימצה, עגבניה, גזר, אגוז אדמה	קוטל פטריות וחיידיקים
דונוול 421	1763	עמגל	Polythylene	הדרים	תכשירים לטיפול לאחר קטיף
מומנטו	1785	תרסיס	Pencycuron	תפוז	קוטל פטריות וחיידיקים
סימון	1767	תרסיס	Cumoxanil	תפוז	קוטל פטריות וחיידיקים
קרטה מקס	1669	מכתשים	Lambda Cyhalothrin	גפן, כותנה, זית	קוטל חרקים ואקריות
תיוביט	1776	אחים מילצין	Sulphur	פלפל, עגבניה	קוטל פטריות

פקט ידיועות

חברת "אשדוד בונדד" זכתה במכרז לניהול המסוף החקלאי בנתב"ג

4. אורשר מחסני ערובה (1985) בע"מ, טרנסכלל סחר בע"מ ורות קרגו בע"מ
5. אמקו ים בע"מ ואגרסקו חברה ליצוא חקלאי בע"מ

תוצאות המכרז פורסמו ב-13 באוקטובר 2004. הממונה על ההגבלים העסקיים, דרור שטרומ, אמר כי מסוף המטענים החקלאי בנתב"ג יוכל לשמש כמסוף מטענים כללי החל מ-2007 ולהתחרות במסוף המטענים של ממ"ן ובמסוף המטענים החדש שיוקם בנתב"ג.

חברת אשדוד בונדד, בניהולה של משפחת שלזינגר, נוסדה ב-1971 על ידי שמואל שלזינגר, נשיא החברה. החברה נמצאת בבעלות פרטית ופעילה בתחומי מסופי מטענים, מחסני הערובה, מחסנים חופשיים ועוד. החברה מפעילה מרכז לוגיסטי בנמל אשדוד, ומעסיקה יותר מ-200 עובדים.

חברת "אשדוד בונדד" אשר מפעילה מסוף מטענים ומחסני ערובה בנמל אשדוד, זכתה במכרז של רשות שדות התעופה לניהול מסוף המטענים ליצוא חקלאי בנתב"ג.

החברה תחליף את חברת "אגרסקו", שהפעילה את המסוף החקלאי בנתב"ג מאז שנת 1973. הזיכיון בו זכתה החברה, יכנס לתוקף ב-1

בינואר 2005, ויהיה בתוקף לתקופה של שמונה שנים. במכרז השתתפו חמש קבוצות, ביניהן גם חברת אגרסקו, בעלת הזיכיון הנוכחי:

1. ניצנה ייזום ושינוע בע"מ
2. אשדוד בונדד בע"מ
3. דגון בתי-ממגורות ישראל בע"מ ובית אריזה לפרחים אביב בע"מ

רשות שדות התעופה תפתח את טרמינל 3 (נתב"ג 2000) ב-2 בנובמבר 2004 ט א תחנן ע !!!

בשעה טובה ומוצלחת יפתח, מחר 2 בנובמבר 2004, טרמינל 3 בנמל תעופה בן-גוריון לשימוש הקהל הרחב.

השרות להסגר צמחים מחזיק דלפק בידוק כבודה באולם הנוסעים הנכנסים בנתב"ג מזה שנים רבות, במטרה למנוע הכנסה של צמחים ומוצרי צמחים לישראל בניגוד לחוק, הן באופן מכוון (הברחות) והן בשוגג מחוסר ידיעה.

לקראת המעבר לטרמינל 3 נעשו בשרותים להגה"צ ולביקורת מאמצים רבים להשתלב במסלול הכניסה של נוסע הנכנס לישראל. ההנהלה פועלת מזה זמן רב מול משרד האוצר בדרישה לתקצב תוספת כוח אדם להגברת הפיקוח בנתב"ג 2000 וכן לתקצב את עצם המעבר (משרד, ציוד ואמצעי בדיקה). **שוקי קדמי**, ראש צוות המפקחים באולם הנוסעים, עשה מאמצים רבים להצלחתו של מעבר השרות להסגר צמחים למבנה החדש, על כל הכרוך בכך, באופן החלק ביותר. החל מהשתתפות פעילה בתכנון דלפק הבדיקה ומיקומו, דרך איבזור המשרד של צוות המפקחים באולם וכלה בפיקוח על הביצוע, זאת בעזרתו האדיבה של יוסי שבתאי.

ממחר המפקחים יעבדו במשמרות באולם הנכנסים בטרמינל החדש וימשיכו לעשות מאמצים רבים למנוע החדרת נגעים לישראל בכבודת נוסעים !!!

בגיליון הבא תתפרסם סקירה נרחבת על המעבר והפעילות בטרמינל החדש.

יצוא אפרסמון לאוסטרליה

יצוא הפרי יחל כבר בימים הקרובים.

אנו רואים בפתיחת שווקים חדשים בעולם לתוצרת ישראלית – יעד חשוב בפעילותינו.

אנו שמחים לבשר כי נתקבל אישור סופי ליצוא של פרי האפרסמון לאוסטרליה.

מפקחי השרותים להגה"צ ולביקורת נערכו לספק את השרותים הנדרשים לביקורת הפרי ולביצוע טיפול קור כמתחייב מההסכם עם רשויות הגנת הצומח האוסטרליים.

מן הצלחות

ב ל ר ה

הפגישה היחידה שלי עם עולם החלזונות התרחשה בילדותי, כשמצאתי תי חלזון לבן בגינה ושרתי לו בשמחה "ברלה ברלה צא החוצה", אבל כשהוא יצא והציץ עלי, גורא נבהלתי. כמגוון "עולם הפרח" של ארגון מגדלי הפרחים קראתי שחלזונות שחודרים לארץ גורמים נזקים עצומים לחקלאות, ולכן יש פיקוח קפדני ביותר על הייבוא החקלאי לארץ. החוקר הנק מיניס מהמחלקה שנקראת (שימו לב!) "אוסף הרכי" כות הלאומי" (במחלקה לאבולוציה, סיסטמטיקה ואקולוגיה באוניברסיטת העברית), ממש כועס על כך שחלזונות חיים מועברים מאזור זואוגיאוגרפי אחד לאחר, ומציין ש-90 אחוז מחלזונות היבשה הנמ"צאים בגנים הישראליים הם ממוצא זר. ייבואני אקווארימים וצמחי מים מכניסים לארץ בלא ידיעתם ביצי חלזונות שהוטלו עוד בחו"ל, וכאן הם מושלכים על-ידי בעלי האקווריום ומגיעים למקורות מים, מתבססים, מתרבים, ואין דרך להיפטר מהם. בקיצור, גם אם הילדים שלכם אוהבים חלזונות, אל תביאו להם אחד כזה מחו"ל.

פורסם בגיליון אוגוסט 2004 של עיתון "לאישה", מאת: אסי פרידמן

מנהל 3121 17/05/2004

לכבוד

אלדד לנדס

מנהל השרותים להגנת הצומח

בית דגן

אלדד שלום רב,

הנדון: חדקונית הדקל האדומה בערבה הדרומית

בחודשים האחרונים התגלתה חדקונית הדקל האדומה במלכודות בערבה הדרומית במטע תמרים של אילות ובמלכודות בחוף הדרומי של אילת.

אני רוצה לציין לשבח את הפעילות והמסירות בה פעלו אנשי השרות המופקדים על נושא זה. תגובה מהירה, מקצועית ויעילה, תוך שימוש בכל הידע שנצבר בנושא.

מסור להם בשמי ובשם דקלאי האזור יישר כח.

בכבוד רב,
אמנון גרינברג
מנהל מו"פ ערבה דרומית

העתק:

דוד אלעזר (דיויס) – מנכ"ל הדקלאים

ברוך גלזר (בוקי) – מרכז ו. מקצועית

אודי גת – יו"ר מועצה אזורית

חואן – מרכז התארגנות תמרים

11.10.04

לכבוד

לרן בן דוד

האגף להגנת הצומח

משרד החקלאות

הנדון: עונת יצוא ענבים 2004

לרן שלום רב,

עונת יצוא ענבים 2004 היתה מפתיעה וגדולה מעבר למתוכנן, אנו מקווים שהיא תהווה סימן למפנה ביצוא הענבים מהארץ בכלל ומליש בפרט.

התחלנו השנה בשיטת עבודה שונה מבחינת הביקורת שמאפשרת הפחתת סיכונים ועלויות נלוות למגדל. מצאנו אצלכם אוזן קשבת ופתיחות שניכרו גם בעבודה בעונה עצמה תוך עמידה על כל הפרמטרים המקצועיים.

השגנו ביחד עימכם את המטרות גם בתחום האריזה והביקורת ובהמשך לכך התוצאות ניכרו גם בהגעות שהיו ללא רבב מבחינת הגנת הצומח ומבחינת איכויות בכלל.

כמו תמיד שמחנו לעבוד עם הצוות המקצועי שלכם בראשותו של סאשה סנדלר וכן לבנה ובני שעשו כמיטב יכולתם המקצועית בשטח.

אנו מבקשים למסור להם בהזדמנות זו את תודתנו בשם המגדלים, הצוות ובשמי.

בכבוד רב,
דודו עברי

העתקים:

מר אלדד לנדס – מ. האגף להגנת הצומח

הנהלת שוק לכיש, אורלי אזולאי

אתאי לוי, השרות להסגר צמחים
 משתתפים באבלך הכבד על פטירתו של
 אביך ז"ך

מנהל ועובדי השרותים להגה"צ ולביקורת

אצנאל יצקובי

השרות לביקורת תוצרת חקלאית
 מזל טוב להולדת הבת טליה
 חבריך לעבודה

אסיה ארז

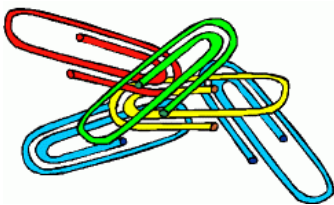
המעבדה לטיב מספוא
 מזל טוב להולדת הנכד
 חבריך לעבודה

אספת ארז

מזל טוב לנישואי הבת
 נעמי עם בח"ל חגי
 חבריו לעבודה של קרול ז"ל

בחירות לועד הצופים

גילה ויניק, יפה נשאוי, אהובה שמש – ועדת הבחירות

27 באוקטובר 2004
 להלן תוצאות ספירת הקולות של הבחירות לועד
 העובדים בשרותים להגה"צ ולביקורת, שהתקיימו ביום
 : 26.10.04

- אחוז ההצבעה בבחירות לועד עמד על: 56.81%
- מסי בעלי זכות בחירה: 176 עובדים
- פתק אחד בלבד נפסל – לא מולא כראוי

הוועד הנבחר יורכב מחמשת המתמודדים בעלי מסי
 הקולות הרב ביותר ו יחל לפעול לאחר שיאושר על ידי
 נציג הסתדרות עובדי המדינה במרחב ראשון לציון, מר
 שולי יחזקאל.

המועמד	מס' הקולות	הדירוג
רמי שדה	87	מהנדסים
אבי פיינשטט	85	טכנאים
רפי גמסון	81	מהנדסים
קטי זיני	54	מנהלי
יגאל הרמתי	53	מהנדסים
אריה פליישר	44	
אהוד דגן	12	

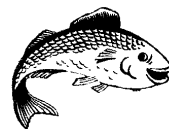
בהצלחה !

פנת האטחנה

לאה זרבי, המעבדה לאנטומולוגיה

- מיץ לימון סחוט
- מעט מלח ומעט אורגנו

דג נסיכת הנילוס

כמנה עיקרית בארוחה חלבית, כמנה
 ראשונה או כתוספת...

ההכנה
 להפשיר את הדג ולשטוף.
 לערבב את כל החומרים לרוטב ולמרוח היטב על כל
 הנתחים. אפשר להניח במקרר למנוחה למספר שעות כדי
 שהדג יספוג את הטעם. לעטוף כל נתח בנייר כסף ולהניח
 בתבנית משומנת.
 לאפות בתנור בטמפ' של 180° C למשך 30 דקות ולהגיש.

- החומרים**
- חבילת נתחי דג נסיכת הנילוס (קפוא בואקום)
 - עלי קוזברה טריים מרוסקים
 - עלי בזיליקום טריים מרוסקים
 - תערובת תיבול לדגים
 - 1 כוס יין לבן

בתיאבון

